

4

Teknikat dhe strategjitë për të shkruarit (M11–13)

Vështrim

Rëndësia e aftësive letrare në të lexuar dhe të shkruar është përtej çdo dyshimi. Të kesh këto aftësi edhe në gjuhën e parë, është një parakusht i rëndësishëm për një dygjuhësi gjithëpërfshirëse. Strategjitë dhe teknikat e të mësuarit janë, gjithashtu, me rëndësi të madhe edhe tek të lexuarit. Dhe, duke qenë se këto janë kryesisht të pavarura nga gjuha, gjegjësisht janë të përhapura – përdorimi i teknikave, të cilat janë mësuar dhe praktikuar në MGJP janë të dobishme edhe në klasat e rregullta – dhe anasjelltas. Mbi aspekte të ndryshme të temës për të shkruarit, gjenden ide edhe në broshurën 1 të këtij serie («Nxitje didaktike për përkrahjen e të shkruarit në gjuhën e parë»). Ne do të kufizohemi në vijim për të gjetur këshilla dhe për ta sistematizuar të shkruarit nëpërmjet kllaster, Mind-Map dhe copëzave të letrës (skedave), si dhe të dy fletëve të punës nga broshura e përmendur, të cilat i përkrahin nxënësit/et në konceptimin e teksteve dhe gjatë problemeve në të shkruar.

Rekomandimet për përdorim

M11

M11 (Gjej ide, tekstet të planifikohen me kllaster, Mind-Map dhe skeda) Të tri teknikat, por para së gjithash kllaster dhe Mind-Map, duhet të diskutohen në bazë të disa temave konkrete dhe të ushtrohen. Për metodën e kllasterit janë shumë më të përshtatshme temat fantazi ose asociative. Metoda Mind-Map që nga fillimi të çon tek një strukturë e lartë, e cila është dëshmuar si e mirë tek temat faktike dhe planifikimi i referateve. E mundshme është që, së pari, një temë të fillohet me kllaster dhe pastaj të vazhdohet në formën e një Mind-Map-i.

Për përpjekjet e para, të udhëhequra nga mësimdhënësi, me të dy metodat, nxënësit/et mund të lihen të punojnë në punën me partner (me fleta A-3). Si me të gjitha teknikat mësimore edhe këtu duhet të tematizohet se çfarë përvojash bëjnë nxënësit/et dhe për cilat kontekste ata mund t'i përdorin teknikat e reja.

M12 dhe M13

M12 (Një tekst të planifikohet, përmbledhet, përpunohet - hap pas hapi) dhe M13 (Ballafaqimi me problemet e të shkruarit) janë versione të reja të modeluara të fletëve të punës 1 dhe 2 të broshurës didaktike 1 të serisë «Materiale për mësimin në gjuhën e prejdardhjes» («Përkrahja e të shkruarit në gjuhën e parë»). Së pari, duhet të trajtohet M12 dhe pastaj M13. Para se t'u jepen nxënësve, është me rëndësi që të zhvillohet një bisedë mbi hapat e planifikimit të tekstit dhe problemet në të shkruar. Për konkretizimin e M12 duhet të zgjidhet një temë faktike, në bazë të të cilës do të zhvillohen hapat veç e veç në mënyrë ilustruese. Kjo duhet patjetër të përsëritet 2–3 herë. Kurse M12 (Ballafaqimi me problemet në të shkruar) mund të jepet dhe të diskutohet gjatë ose pas projektit të parë me shkrim.